

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Α.ΔΙ.Π.
ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

HELLENIC REPUBLIC
H.Q.A.A.
HELLENIC QUALITY ASSURANCE AGENCY
FOR HIGHER EDUCATION

ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΛΑΡΙΣΑΣ –
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Απόδοση στα Ελληνικά

Μιχαήλ Βραχνάκης
Επικουρος Καθηγητής

Έκδοση 1.0
Απρίλιος 2010

Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης

Η υπεύθυνη Επιτροπή για την Εξωτερική Αξιολόγηση του Τμήματος Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Λάρισας – Παράρτημα Καρδίτσας αποτελείται από τους παρακάτω τέσσερις (4) ειδικούς αξιολογητές που επιλέχθηκαν από το σχετικό Αρχείο της ΑΔΙΠ

1. Dr Aikaterini DOUNAVI

Forest Research Institute of Baden-Wuerttemberg, Germany

2. Dr George BROFAS

NARCEF, Institute of Mediterranean Forest Ecosystems and Forest Products Technology

3. Dr Nicolas-George ELIADES

Natural Conservation Unit, Frederick University, Cyprus

4. Dr George LYRINTZIS

NARCEF, Institute of Mediterranean Forest Ecosystems and Forest Products Technology

Εισαγωγή

Τα μέλη της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) συναντήθηκαν στις 24 Μαΐου στην Αθήνα με σκοπό να επισκεφτούν το Τμήμα Δασοπονίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Λάρισας – Παράρτημα Καρδίτσας, μεταξύ 24 και 26 Μαΐου 2010. Για απρόβλεπτους λόγους ο καθ. Dimitrios Argyropoulos, πρόεδρος της Επιτροπής, δεν ήταν παρόν. Μετά από τηλεφωνική επικοινωνία με τον καθ. Ιωάννη Βλάχο, μέλους της ΑΔΙΠ, ορίστηκε συντονίστρια η Δρ Aikaterini Dounavi. Η ομάδα έφτασε στην Καρδίτσα αργά το απόγευμα της 25^{ης} Μαΐου. Τα μέλη της ΕΕΑ συνάντησαν την ΟΜΕΑ στο ξενοδοχείο για μία σύντομη συζήτηση και ενημερώθηκαν για την αξιολόγηση του Τμήματος. Αμέσως μετά η ΕΕΑ συνάντησε τον Πρόεδρο του ΤΕΙ (καθ. Ιωάννη Κόκκορα) και ένα μέλος ΕΠ του Παραρτήματος Καρδίτσας και ακολούθησε δείπνο εργασίας. Το τελευταίο διεξήχθη σε ατμόσφαιρα εγκαρδιότητας, φιλοξενίας και επαγγελματισμού. Περιελάμβανε σύντομη εισαγωγή στους σκοπούς του Ιδρύματος και της συνολικής λειτουργίας του, με επακόλουθη συζήτηση και διευκρινήσεις σχετικά με το ΤΕΙ και τη διαδικασία αξιολόγησης.

Στις 26 Μαΐου, η ΕΕΑ επισκέφθηκε το χώρο (campus) του Παραρτήματος Καρδίτσας και ιδιαίτερα το Τμήμα Δασοπονίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος. Κατά την άφιξη, η ομάδα έγινε δεκτή από τον Αντιπρόεδρο του ΤΕΙ (καθ. Παντελή Υψηλάντη), ενώ ο Προϊστάμενος του Τμήματος ενημέρωσε την ΕΕΑ σχετικά με την ατζέντα των επισκέψεων της ημέρας. Ο Αντιπρόεδρος παρουσιάζει στην ΕΕΑ τους στόχους του ΤΕΙ, τα διάφορα ακαδημαϊκά θέματα και τους κύριους στόχους της Εσωτερικής Αξιολόγησης Προόδου του κάθε Τμήματος γενικότερα. Στη συνέχεια, η επιτροπή είχε μακρά συνάντηση με την Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) που συμμετείχαν στην εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος. Η ΟΜΕΑ έκανε μια πλήρη εισαγωγή και έδωσε λεπτομερή στοιχεία για τους τρέχοντες και μακροπρόθεσμους στόχους και σκοπούς του Τμήματος. Ο Διευθυντής έκανε μια επισκόπηση των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων του Τμήματος, και ακολούθησε συζήτηση επ' αυτών. Επιπλέον, η ΟΜΕΑ παρουσίασε στην ΕΕΑ το νέο Πρόγραμμα Σπουδών, που ισχύει από το Σεπτέμβριο του 2010, καθώς και μια εκτύπωση της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης. Στη συνέχεια, η ΕΕΑ είχε μια συνάντηση με όλα τα μόνιμα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού όπου συζητήθηκαν ορισμένα πιεστικά και σημαντικά ζητήματα που αφορούν τη δομή και τη λειτουργία του Τμήματος. Τα μέλη της επιτροπής έθεσαν διευκρινιστικές ερωτήσεις σχετικά με την εσωτερική αξιολόγηση και πολλά άλλα που σχετίζονται με θέματα που δεν καλύπτονται πλήρως από την έκθεση. Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμμετείχαν στη συζήτηση. Κατά τις συναντήσεις αυτές η επιτροπή συγκέντρωσε σημαντικό όγκο πληροφοριών και διευκρινίσεων και σχημάτισε μια πιο ολοκληρωμένη και σφαιρική εικόνα του Τμήματος.

Τα μέλη της ΕΕΑ, μετά την ολοκλήρωση της συνάντησης με το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος, είχαν την ευκαιρία να συναντηθούν με το προσωπικό διοικητικής υποστήριξης (ένα άτομο). Το προσωπικό διοικητικής υποστήριξης εργάζεται στη Γραμματεία του Τμήματος. Ο γραμματέας περιέγραψε την καθημερινή λειτουργία της γραμματείας. Εδώ η ΕΕΑ θα πρέπει να τονίσει τις προσπάθειες που κάνει το προσωπικό για την υποστήριξη των φοιτητών και των διδακτικών δραστηριοτήτων. Η ΕΕΑ παρατήρησε την ύπαρξη ενός λειτουργούντος ηλεκτρονικού συστήματος που παρέχει στους φοιτητές τη δυνατότητα παραλαβής εντύπων και την εκτέλεση αιτήσεων μέσω του Διαδικτύου. Ωστόσο, ο γραμματέας ανέφερε την αρνητική επίδραση που αυτό το σύστημα

θα μπορούσε να έχει στις δραστηριότητες της γραμματείας στο προσεχές μέλλον, δεδομένου ότι η λειτουργία του συστήματος απαιτεί επιτακτικά περισσότερο προσωπικό (στη γραμματεία).

Τέλος, η ΕΕΑ συναντήθηκε με μια ομάδα προπτυχιακών φοιτητών χωριστά από καθηγητές και μέλη του προσωπικού.

Μετά από μια σύντομη εισαγωγή γνωριμίας σχετικά με την ταυτότητα της ΕΕΑ και τους στόχους της, οι φοιτητές συστήνονται και συζητούν θέματα που σχετίζονται με το Πρόγραμμα Σπουδών, καθώς και με την κατάρτισή τους και τις ευκαιρίες απασχόλησης μετά την αποφοίτηση. Η συνάντηση ήταν ανοιχτή και ειλικρινής. Οι φοιτητές συζητήσαν συγκεκριμένα προβλήματα που σχετίζονται με τη:

- διδακτέα ύλη και κυρίως με τις "αλυσίδες μαθημάτων",
- επικάλυψη των περιόδων διδασκαλίας με τις εκπαιδευτικές εκδρομές και τα εργαστηριακά μαθήματα μεταξύ των διαφόρων εξαμήνων,
- ανάγκη για περισσότερη κατάρτιση στο πεδίο, με την έννοια μίας οργανωμένης θερινής εκπαιδευτικής διαδικασίας (εκπαιδευτική κατασκήνωση),
- ασυνέπεια όσον αφορά την ποιότητα των γευμάτων στη Φοιτητική Λέσχη, καθώς και την ασυμφωνία μεταξύ του αναγραφόμενου στον κατάλογο μενού και των γευμάτων που προσφέρονται.

Μετά από μια σύντομη διακοπή για γεύμα στη Φοιτητική Λέσχη, η ΕΕΑ είχε την ευκαιρία να επισκεφθεί τρία από τα εργαστήρια του Τμήματος, με σκοπό την αξιολόγηση των υποδομών και του εξοπλισμού τους.

Κατά τη δεύτερη ημέρα, η ΕΕΑ συνέχισε τις επισκέψεις στα υπόλοιπα εργαστήρια, τη βιβλιοθήκη και τις Φοιτητικές Εστίες. Νωρίς το απόγευμα η ΕΕΑ αναχώρησε για την Αθήνα όπου συνέταξε την παρούσα έκθεση.

A. Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών και Διδακτικό Έργο

Να συμπληρωθεί χωριστά για κάθε προπτυχιακό, μεταπτυχιακό και διδακτορικό πρόγραμμα

A1. Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών

Το Τμήμα αποτελεί τμήμα του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) Λάρισας στο Παράρτημα Καρδίτσας. Προσφέρει ένα προπτυχιακό πρόγραμμα και κανένα μεταπτυχιακό, το οποίο όμως είναι σε διαδικασία ίδρυσης.

Το Τμήμα έχει θέσει ως σκοπό και στόχο την παροχή ολοκληρωμένων και εναρμονισμένων γνώσεων ώστε να ικανοποιούν τις ανάγκες των μελλοντικών εργοδοτών στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Επιπλέον, το Τμήμα προσφέρει υψηλής ποιότητας εκπαίδευση και έρευνα σχετικά με την εφαρμοσμένη επιστήμη της Δασοπονίας. Το Πρόγραμμα Σπουδών καλύπτει τις τρέχουσες ανάγκες της κοινωνίας σε θέματα περιβάλλοντος, με έμφαση σε αυτά της Δασοπονίας, και καλύπτει κυρίως βιολογικούς και τεχνικούς τομείς. Επιπλέον, η παρακολούθηση μαθημάτων έχει σχεδιαστεί με τρόπο ώστε να προσφέρει ολοκληρωμένες απόψεις σχετικά με την αειφόρο διαχείριση και διατήρηση των φυσικών πόρων. Το αναλυτικό πρόγραμμα εφαρμόζεται αποτελεσματικά και βρίσκεται σε αρμονία με το συνολικό πεδίο εφαρμογής και τους στόχους του Τμήματος.

Κατά το σχεδιασμό και ανάπτυξη του Προγράμματος Σπουδών ελήφθησαν υπόψη τόσο οι απαιτήσεις και τα κριτήρια της κοινωνίας, όσο και των επαγγελματικών απαιτήσεων σχετικά με τη δασοπονία και το περιβάλλον. Ακολουθώντας την εξέλιξη και τις ανάγκες της αγοράς, το Πρόγραμμα Σπουδών έχει αναθεωρηθεί τρεις φορές από το 1986. Οι παρατηρήσεις και τα σχόλιά μας αναφέρονται στο ισχύον πρόγραμμα μαθημάτων, καθώς το αναθεωρημένο πρόγραμμα θα εφαρμοστεί σταδιακά μετά το Σεπτέμβριο του 2010.

Η βασική διάρκεια σπουδών είναι οκτώ εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης της πρακτικής διάρκειας έξι μηνών (Πρακτική Άσκηση). Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει 40 μαθήματα εκ των οποίων 34 είναι υποχρεωτικά και 6 είναι μαθήματα επιλογής. Η πτυχιακή διατριβή είναι υποχρεωτική. Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι μονοκατευθυντήριο και δεν επιτρέπει την εξειδίκευση σε περιοχές υψηλής ζήτησης, όπως οι φυσικοί κίνδυνοι, η πρόληψη και η καταστολή των δασικών πυρκαγιών, η διαχείριση και διατήρηση της άγριας πανίδας και οι κλιματικές αλλαγές στα φυσικά οικοσυστήματα. Αυτό θα μπορούσε να βελτιωθεί με την προσφορά μαθημάτων επιλογής εντός και μεταξύ των διαφόρων Τμημάτων του ΤΕΙ.

Το Τμήμα, ακολουθώντας τις νέες επιστημονικές τάσεις και απαιτήσεις, έχει ήδη τροποποιήσει το Πρόγραμμα Σπουδών, το οποίο θα εφαρμοστεί από το νέο Ακαδημαϊκό Έτος όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

Η ΕΕΑ βρήκε μία καλά δομημένη διαδικασία για να παρακολουθείται η επαγγελματική εξέλιξη και σταδιοδρομία των αποφοίτων μέσα από το Γραφείο Διασύνδεσης.

Ένα αδύναμο σημείο είναι η απόκλιση μεταξύ θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων. Οι φοιτητές παρακολουθούν κυρίως εργαστηριακά μαθήματα, δεδομένου ότι είναι υποχρεωτικά, ενώ η συμμετοχή στα θεωρητικά είναι σημαντικά χαμηλότερη. Η ύπαρξη θεωρητικών και εργαστηριακών ωρών για κάθε μάθημα,

ακόμα και στα μαθήματα που δεν χρειάζεται κάτι τέτοιο, δημιουργεί το πρόβλημα των πρακτικά χαμένων ωρών αντί να διανέμονται σε πραγματικά χρήσιμα μαθήματα. Αυτό το πρόβλημα μπορεί να ξεπεραστεί με τη συγχώνευση ορισμένων εργαστηριακών και θεωρητικών μαθημάτων σε ένα, ώστε ελευθερωθεί χώρος στο πρόγραμμα διαθέσιμος σε πραγματικά σημαντικά μαθήματα.

Επιπλέον, οι επαναλαμβανόμενες εξετάσεις σε ένα ή περισσότερα μαθήματα που οφείλει ο φοιτητής σε συνδυασμό με το ισχύον σύστημα στα θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα έχει ως αποτέλεσμα μία συγκεχυμένη και ασυνάρτητη ακολουθία παρακολούθησεων μαθημάτων. Κατά συνέπεια, οι φοιτητές δεν συμμετέχουν στα θεωρητικά μαθήματα, καθώς και σε εκδρομές με αποτέλεσμα να καθυστερούν να αποφοιτήσουν.

Η υφιστάμενη αλληλουχία, όπως αυτή ισχύει στις «αλυσίδες μαθημάτων» θεωρείται ικανοποιητική από τα μέλη της ΕΕΑ.

Οι φοιτητές των ΤΕΙ εγγράφονται είτε το Σεπτέμβριο είτε το Φεβρουάριο σε σχέση με τη βαθμολογία που έλαβαν κατά τις εξετάσεις. Κατά συνέπεια, υψηλός διοικητικός φόρτος, διδακτικό έργο και αρκετός χρόνος σπαταλούνται ασκόπως. Η ΕΕΑ συνιστά με θέρμη την εγγραφή στο πρόγραμμα μόνο μία φορά το χρόνο (Σεπτέμβριο), δεδομένου ότι αυτό θα βελτιστοποιήσει την κατανομή του χρόνου στο Πρόγραμμα Σπουδών και τον εργασιακό φόρτο.

Ένα υποχρεωτικό μάθημα με τίτλο «Εισαγωγή στη Δασοπονία» συνιστάται με θέρμη να συμπεριληφθεί στο πρώτο εξάμηνο για να αρχίσει η εξοικείωση των φοιτητών σε θέματα Δασοπονίας. Η έλλειψη, από το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος, κατάρτισης στο πεδίο κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού είναι μια αδυναμία που επισημαίνεται από όλους, δηλαδή, καθηγητές, φοιτητές και ΕΕΑ. Αυτό αποτελεί έκπληξη, δεδομένου του χαρακτήρα της Δασοπονίας ως επιστήμης εφαρμογής. Προτείνεται:

- οι εκπαιδευτικές εκδρομές να είναι υποχρεωτικές, διεπιστημονικές (όχι περισσότερα από τρία μαθήματα), και να πραγματοποιούνται σε μια ημέρα την εβδομάδα, η οποία θα πρέπει να είναι ελεύθερη από άλλα μαθήματα και δραστηριότητες στο ΤΕΙ,
- οι εργαστηριακές ώρες για μαθήματα εφαρμογής να υλοποιούνται κυρίως στο πεδίο, και
- η θερινή εκπαιδευτική κατασκήνωση στο πεδίο να οργανωθεί μόνιμα σε ένα δασικό χώρο με όλες τις ανέσεις (δηλαδή των συνθηκών διαβίωσης και εκπαίδευσης για τη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση), προκειμένου να παρέχονται στους φοιτητές τα βασικά στοιχεία της πρακτικής της Δασοπονίας. Θεσμικοί περιορισμοί θα πρέπει να ξεπεραστούν.

Το μορφωτικό επίπεδο των φοιτητών που εισάγονται στο Τμήμα είναι σχετικά χαμηλό τόσο σε βασικές γνώσεις όσο και στις ξένες γλώσσες, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι το σύστημα εισόδου στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης επιτρέπει στους φοιτητές από την κλασική κατεύθυνση να εισάγονται στο ΤΕΙ.

Η κριτική σκέψη προωθείται μέσω ομαδικών εργασιών μεταξύ των φοιτητών, προκειμένου να προετοιμάσουν

τις προφορικές παρουσιάσεις σχετικά με συγκεκριμένα θέματα στο πλαίσιο των μαθημάτων. Επιπλέον, στο Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνεται ένα μάθημα με τίτλο «Σεμινάριο», που αυξάνει την κριτική σκέψη και φέρει σε γνώση των φοιτητών τις τρέχουσες επιστημονικές εξελίξεις. Αξίζει να αναφερθεί ότι στους φοιτητές προσφέρεται ένα μάθημα με τίτλο «Δεοντολογία Επαγγέλματος», ώστε να γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Η ΕΕΑ θεωρεί στο σύνολό του το προπτυχιακό πρόγραμμα ως σύγχρονο και επιτυχημένο, αν και πιστεύει ότι ένα βελτιωμένο πρόγραμμα με επιλογές σε ειδικά θέματα θα κάνει το Τμήμα πιο ελκυστικό, χρήσιμο και ανταγωνιστικό για τη σταδιοδρομία των φοιτητών.

A2. Διδακτικό Έργο

Τα περισσότερα θεωρητικά μαθήματα διενεργούνται μέσω διαλέξεων με την υποστήριξη ηλεκτρονικών μέσων (παρουσιάσεις σε PowerPoint). Οι κύριες μέθοδοι διδασκαλίας των εργαστηριακών μαθημάτων επικεντρώνονται στις εφαρμογές της θεωρίας. Παραδίδονται θεματικές εργασίες μετά από κατ' οίκον εργασία, οι οποίες παρουσιάζονται ατομικά ή ομαδικά. Αν και οι μέθοδοι διδασκαλίας θεωρούνται από την ΕΕΑ, τα μέλη ΕΠ και τους φοιτητές ως ικανοποιητικά, η μέση διάρκεια σπουδών στο Τμήμα είναι 11 εξάμηνα, ενώ η τυπική διάρκεια είναι 8 εξάμηνα.

Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου κάθε μάθημα ολοκληρώνεται με εκπαίδευση στο πεδίο, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην εκπαίδευση των φοιτητών, οι οποίοι απαιτούν περισσότερες εκπαιδευτικές εκδρομές με μεγαλύτερη διάρκεια. Σε αυτή την κατεύθυνση, η δημιουργία ενός *arboretum* και *herbietum* στον ανοιχτό, αύλειο χώρο του Τμήματος προτείνονται από την ΕΕΑ.

Οι ενδιάμεσες εξετάσεις (εξετάσεις προόδου) δεν είναι υποχρεωτικές, αν και σταθμίζονται με το 40% του τελικού βαθμού και γενικότερα λειτουργούν προς όφελος των φοιτητών.

Ο συνολικός αριθμός θέσεων μόνιμου προσωπικού είναι 24, αν και μόνο 9 από αυτές καλύπτονται προς το παρόν. Ωστόσο, 5 νέες θέσεις βρίσκονται σε διαδικασία προκήρυξης. Η διδασκαλία υποστηρίζεται από 46 έκτακτους συνεργάτες. Ο λόγος διδασκόντων / διδασκόμενου είναι 2,5% για το μόνιμο προσωπικό, και 5,3% για τους έκτακτους συνεργάτες, τιμές οι οποίες θεωρούνται σχετικά χαμηλές. Οι έκτακτοι συνεργάτες εστιάζουν αποκλειστικά σε διδασκαλία και δεν συμβάλλουν στην υπόλοιπη δραστηριότητα του Τμήματος, όμως προσφέρουν ουσιαστική στήριξη της διδακτικής διαδικασίας. Παρ' όλα αυτά, η ΕΕΑ θεωρεί ότι το υψηλό ποσοστό των έκτακτων συνεργατών, οι οποίοι πιθανόν να αντικαθίστανται από ΑΕ σε ΑΕ, δεν μπορεί να εξασφαλίσει τη συνέχεια της διδασκαλίας των μαθημάτων. Σύμφωνα με το Τμήμα, το πρόβλημα αυτό μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να λυθεί με αναθέσεις διδασκαλίας στα πλαίσια συμβάσεων ορισμένου χρόνου μεγαλύτερης διάρκειας. Ένα άλλο σημείο που επισημαίνεται από την ΕΕΑ είναι ότι οι έκτακτοι συνεργάτες, σε πολλές περιπτώσεις, δεν επιλέγονται ώστε να φέρουν νέες απόψεις και έννοιες των γνωστικών αντικειμένων που αυτοί εμπλέκονται, αλλά κυρίως για να υποστηρίξουν τις διδακτικές ανάγκες στα ήδη υπάρχοντα μαθήματα. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το Τμήμα πρέπει να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στην επιλογή έκτακτων συνεργατών, σύμφωνα με τη συμπληρωματική γνώση που αυτοί θα μπορούσαν να προσφέρουν.

Παρόλο που τα μέλη ΕΠ συμμετέχουν σε πολλές διαφορετικές επιτροπές για την επίλυση πρακτικών προβλημάτων του ΤΕΙ και καταναλώνουν μεγάλο μέρος της εργασίας και του ελεύθερου χρόνου τους για διοικητικούς σκοπούς, η συνολική διαθεσιμότητα τους στην ανταπόκριση και υποστήριξη των φοιτητών θεωρείται ικανοποιητική.

Τα περισσότερα από τα εργαστήρια είναι άρτια εξοπλισμένα για να υποστηρίξουν επαρκώς την υλοποίηση μαθημάτων και ερευνητικών δραστηριοτήτων. Η απουσία τεχνικού προσωπικού στα εργαστήρια είναι σημαντική. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι φοιτητές του ΤΕΙ επικουρούν τις εργαστηριακές δραστηριότητες υπό

την εποπτεία ενός μόνιμου μέλους ΕΠ στα πλαίσια της εξαμηνιαίας Πρακτικής Άσκησης. Η προσέγγιση αυτή δεν μπορεί να αντικαταστήσει την επαγγελματική εμπειρία του τεχνικού προσωπικού. Επιπλέον, η ΕΕΑ θεωρεί ότι η διαδικασία αυτή μειώνει την πραγματική διάρκεια της εξαμηνιαίας Πρακτικής Άσκησης και συνεπώς ελαχιστοποιεί την απολαμβανόμενη επαγγελματική εμπειρία.

Όλα τα μέλη ΕΠ έχουν αναπτύξει τον ιστότοπο των μαθημάτων τους στο portal του Τμήματος. Μέσα σε κάθε ιστότοπο μαθημάτων, ο εκπαιδευτικός είναι υπεύθυνος για την εισαγωγή και την ενημέρωση του διδακτικού υλικού, καθώς και στην παροχή συνδέσεων (links) με τα σχετικά θέματα στο διαδίκτυο (e-class). Τα διαθέσιμα υλικά (hardware), συμπεριλαμβανομένων των server πολύ μεγάλης χωρητικότητας μνήμης και διάφορων μονάδων ηλεκτρονικών υπολογιστών με εξελεγμένο λογισμικό, καλύπτουν πλήρως τις απαιτήσεις των φοιτητών.

Οι εξετάσεις είναι υποχρεωτικές για όλα τα μαθήματα. Εκτός από τις διδακτικές σημειώσεις που παρέχονται από κάθε μέλος ΕΠ, προτείνονται επίσης έως δύο βιβλία για κάθε μάθημα. Ωστόσο, η ΕΕΑ δεν βρήκε στοιχεία ενημέρωσης και επικύρωσης του υλικού των μαθημάτων, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι το μεγαλύτερο μέρος του διδακτικού προσωπικού εργάζεται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Οι διαδικασίες αυτές θα πρέπει να ελέγχονται με πιο αποτελεσματικό τρόπο.

Η σύνδεση μεταξύ της έρευνας και της διδασκαλίας παραμένει περιορισμένη, δεδομένου ότι τόσο οι ευκαιρίες για τους φοιτητές όσο και το ενδιαφέρον τους να συμμετάσχουν είναι περιορισμένα. Η ΕΕΑ συνιστά ο *πειραματικός σχεδιασμός και η μεθοδολογία να περιλαμβάνονται στην ύλη των μαθημάτων.*

Η κινητικότητα των μελών ΕΠ (π.χ. συμμετοχή σε εθνικά και διεθνή συνέδρια και συναντήσεις στα πλαίσια προγραμμάτων) φαίνεται να είναι ικανοποιητική. Από την άλλη πλευρά, η κινητικότητα των φοιτητών (κυρίως μέσω του προγράμματος ανταλλαγής φοιτητών Erasmus) είναι περιορισμένη, λόγω είτε της έλλειψης ενδιαφέροντος είτε της ελλιπούς γνώσης ξένων γλωσσών. Ωστόσο, το Τμήμα φιλοξενεί φοιτητές Erasmus από ομοειδή Τμήματα της Γερμανίας και της Φινλανδίας.

Το Τμήμα έχει αναπτύξει ένα ερωτηματολόγιο για τους φοιτητές, προκειμένου να διευκολύνεται η αξιολόγηση της ποιότητας των σπουδών και της διδασκαλίας, με δυνατότητα περαιτέρω στατιστικής ανάλυσης των δεδομένων για την εξαγωγή συμπερασμάτων κατά τη διαδικασία αξιολόγησης του Τμήματος. Αυτό κρίνεται ως μια πολύ χρήσιμη πρωτοβουλία.

B. Έρευνα

Για κάθε ειδικό θέμα, παρακαλώ διακρίνετε μεταξύ προ- και μεταπτυχιακού επιπέδου, εάν είναι απαραίτητο.

Τα μέλη ΕΠ είναι υψηλού ακαδημαϊκού και επιστημονικού επιπέδου και προσπαθούν να ενημερωθούν για τις σύγχρονες πτυχές της επιστήμης της Δασοπονίας. Τα περισσότερα από τα εργαστήρια είναι πολύ καλά εξοπλισμένα για την εφαρμοσμένη έρευνα, ενώ κάποια από αυτά είναι νέα και βρίσκονται υπό ανάπτυξη. Η υψηλή ποιότητα τόσο των εγκαταστάσεων του Τμήματος όσο και των εργαστηρίων αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την έρευνα. Όλα τα καθαρώς ερευνητικά έργα χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους και οποιεσδήποτε άλλες ερευνητικές δραστηριότητες γίνονται στη βάση προσωπικής επικοινωνίας των μελών ΕΠ με πανεπιστημιακά Τμήματα και άλλους φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Ωστόσο, οι ερευνητικές δραστηριότητες χρειάζονται επαύξηση.

Σε επίπεδο ΤΕΙ υπάρχει η Επιτροπή Εκπαίδευσης και Ερευνών καθώς και ένας υπεύθυνος για τις ανακοινώσεις των νέων έργων και δυνατοτήτων έρευνας. Η δραστηριότητα αυτή πρέπει να ενθαρρυνθεί και να υποστηριχθεί, προκειμένου να φέρει το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό σε επαφή με τις απαιτήσεις της εφαρμοσμένης έρευνας και τους ενδιαφερόμενους (stakeholders). Τα προβλήματα επικοινωνίας μεταξύ της κεντρικής διοίκησης του ΤΕΙ και του Τμήματος θα επιλυθούν σε εύθετο χρόνο με τη χρήση εφαρμογών διαδικτύου.

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι οι έγκριτες δημοσιεύσεις είναι ικανοποιητικές (παρόλο που είναι ασύμμετρες μεταξύ των μελών ΕΠ), λαμβάνοντας υπόψη τα περιορισμένα κονδύλια που παρέχονται στα μέλη ΕΠ για την προώθηση και υποστήριξη της έρευνας. Σε σχέση με τις δημοσιεύσεις και μετά από εξέταση του καταλόγου δημοσιεύσεων που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης, δεν παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την κατάταξη των περιοδικών στο ISI Web of Science και το δείκτη παραπομπής (citation index) του δημοσιευμένου έργου του Τμήματος. Το σημείο αυτό πρέπει να προστεθεί στις μελλοντικές Εκθέσεις Εσωτερικής Αξιολόγησης, ως μέτρο της ποιότητας του καταλόγου δημοσιεύσεων.

Η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι το Τμήμα παρουσιάζει επιτυχημένη συμμετοχή σε εθνικά και διεθνή συνέδρια, όπως απεικονίζεται στη σημαντική διάδοση ερευνητικών αποτελεσμάτων, τα οποία ενθαρρύνουν τις περαιτέρω μελλοντικές συνεργασίες με άλλα ιδρύματα. Με βάση την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης, έχουν πραγματοποιηθεί 61 ερευνητικά έργα κατά την περίοδο 2003 - 2007. Από τα έργα αυτά μόνο ένας μικρός αριθμός χρηματοδοτήθηκε από ευρωπαϊκούς πόρους. Στην πραγματικότητα, τρία ερευνητικά προγράμματα βρίσκονται σε εξέλιξη, ένας αριθμός που θα μπορούσε να βελτιωθεί με την ενθάρρυνση της δυνατότητας υποβολής ερευνητικών προτάσεων και συμμετοχής σε εθνικές και διεθνείς κοινοπραξίες ερευνητικών έργων.

Το Τμήμα θα πρέπει να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη εφαρμοσμένης διεπιστημονικής έρευνας, συνδυάζοντας διαφορετικά εργαστήρια και ερευνητικά πεδία, τόσο εντός όσο και μεταξύ των Τμημάτων. Ο ρόλος της Επιτροπής Ερευνών θα πρέπει να ενισχυθεί, παρέχοντας περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις πιθανές χρηματοδοτήσεις και τους ερευνητικούς εταίρους. Η ΕΕΑ θεωρεί την ανάπτυξη στρατηγικής για την έρευνα ως ζωτικής σημασίας για την περαιτέρω ανάπτυξη του Τμήματος.

Σύμφωνα με το υφιστάμενο στρατηγικό σχέδιο του Τμήματος σχετικά με τις μελλοντικές ερευνητικές

δραστηριότητες, αυτές θα πρέπει να επικεντρωθούν σε τεχνολογικά και πρακτικά ζητήματα σχετικά με την εκπαίδευση στη Δασοπονία και τη σύνδεση των δραστηριοτήτων του Τμήματος με τις απαιτήσεις της κοινωνίας, όσον αφορά στη διαχείριση και στη διατήρηση του περιβάλλοντος και στην ποιότητα ζωής. Η ΕΕΑ υποστηρίζει το στόχο αυτό και προτείνει την εφαρμογή της προτεινόμενης στρατηγικής για την έρευνα.

Γ. Υπόλοιπες Υπηρεσίες

Για κάθε ειδικό θέμα, παρακαλώ διακρίνετε μεταξύ προ- και μεταπτυχιακού επιπέδου, εάν είναι απαραίτητο.

Οι αίθουσες διδασκαλίας, τα εργαστήρια, η διοίκηση και οι εγκαταστάσεις υποστήριξης (Φοιτητική Λέσχη) βρίσκονται στο κεντρικό κτίριο. Η Βιβλιοθήκη και οι Φοιτητικές Εστίες βρίσκονται σε κοντινή απόσταση, και εξυπηρετούν και τα τέσσερα Τμήματα του Παραρτήματος Καρδίτσας.

Η ΕΕΑ εξεπλάγη αρνητικά από την ύπαρξη ενός και μόνο ατόμου που εργάζεται στη Γραμματεία. Αυτό έχει συνέπειες στη συνολική οργάνωση της γραμματειακής υποστήριξης και στη λειτουργία του Τμήματος. Παρά την επιπλέον προσπάθεια του υπαλλήλου να εξυπηρετήσει τους φοιτητές και τις ανάγκες του Τμήματος, είναι σχεδόν αδύνατο να εκπληρώσει τον τεράστιο όγκο των υποχρεώσεων αυτών.

Οι υπηρεσίες που προσφέρονται από τη Βιβλιοθήκη είναι ικανοποιητικές, δεδομένου ότι είναι εφικτή η πρόσβαση στο διαδίκτυο, στις βάσεις δεδομένων περιοδικών και στο Εθνικό Δίκτυο Τεκμηρίωσης. Επιπλέον, η Βιβλιοθήκη διαθέτει τις σημαντικότερες βιβλιογραφικές πηγές που καλύπτουν τα γνωστικά αντικείμενα της Δασοπονίας, ενώ ο αριθμός των βιβλίων αυξάνεται κάθε χρόνο. Η περιορισμένη διαθεσιμότητα χώρου και οι περιορισμένες ώρες λειτουργίας (08:00 – 14:00), εξαιτίας της έλλειψης του απαραίτητου προσωπικού, αποτελούν αδυναμίες για την παροχή των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης.

Η πρόσβαση σε έγγραφα και σε δραστηριότητες εγγραφής μέσω Internet είναι ικανοποιητική και διευκολύνονται έτσι οι εκπαιδευτικές και διαχειριστικές δραστηριότητες στο Τμήμα. Η ιστοσελίδα του Τμήματος περιέχει αρκετές πληροφορίες για το Τμήμα, το Πρόγραμμα Σπουδών και τις δράσεις διοίκησης, αλλά η δομή του δεν το καθιστά φιλικό προς το χρήστη.

Λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των φοιτητών στα τέσσερα Τμήματα του Παραρτήματος, ο αριθμός των διαθέσιμων δωματίων στις Φοιτητικές Εστίες είναι χαμηλός, αλλά οι συνθήκες διαβίωσης που παρέχονται είναι αποδεκτές. Ο Εσωτερικός Κανονισμός των Εστιών συντάχθηκε το 2008. Ο Κανονισμός αυτός καθορίζει το νομικό καθεστώς λειτουργίας των Εστιών. Οι αθλητικές δραστηριότητες στον αύλειο χώρο του Τμήματος είναι δυνατές για τους φοιτητές, δεδομένου ότι είναι διαθέσιμη μια βασική υποδομή. Οι καταγγελίες των φοιτητών επικεντρώθηκαν κυρίως στην ποικιλία των προσφερόμενων γευμάτων στη Φοιτητική Λέσχη.

Συνολικά, η επιπλέον υποστήριξη του προσωπικού στα εργαστήρια, στη Γραμματεία και στη Βιβλιοθήκη είναι απαραίτητη και πολύ σημαντική. Τα μέλη ΕΠ και οι φοιτητές, καθώς και η ΕΕΑ συμφωνούν για το τελευταίο και προτείνουν την πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού.

Δ. Στρατηγικός σχεδιασμός, προοπτικές βελτίωσης και ανασταλτικοί παράγοντες

Για κάθε ειδικό θέμα, παρακαλώ διακρίνετε μεταξύ προ- και μεταπτυχιακού επιπέδου, εάν είναι απαραίτητο.

Στο Τμήμα έχει παραχθεί και έχει εγκριθεί, από όλα τα μέλη ΕΠ, ένα στρατηγικό Σχέδιο Δράσης για τη βελτίωση των δραστηριοτήτων του στην περίοδο 2008-2012.

Το Σχέδιο προτείνει συγκεκριμένες δράσεις με στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας και την ανάπτυξη του Τμήματος, που αφορούν στη λειτουργία των ακαδημαϊκών και διαχειριστικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην προώθηση των συνεργασιών και της κινητικότητας των φοιτητών και καθηγητών.

Το στρατηγικό Σχέδιο προτείνει τη θέσπιση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η ΕΕΑ είναι της γνώμης ότι ένα τέτοιο πρόγραμμα θα μπορούσε επίσης να αναπτυχθεί σε συνεργασία με άλλα συναφή της Δασοπονίας Τμήματα ΤΕΙ ή / και άλλων συναφών πανεπιστημιακών Τμημάτων.

Οι κύριοι στόχοι του Τμήματος μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- να παράσχει μία πλήρη και υψηλού επιπέδου εκπαίδευση σε θέματα εφαρμοσμένης δασικής και περιβαλλοντικής επιστήμης,
- να προωθήσει την έρευνα που είναι προσαρμοσμένη κυρίως στις ανάγκες της τεχνολογικής εκπαίδευσης,
- να προσφέρει στους φοιτητές τις κατάλληλες γνώσεις για την υπηρεσία της Δασοπονίας και του φυσικού περιβάλλοντος, δίνοντάς τους την ευκαιρία να ακολουθήσουν μια επιτυχημένη καριέρα,
- να συνδέσει το Τμήμα (διδάσκοντες, φοιτητές και απόφοιτους) και τις δραστηριότητές του με την κοινωνία και τις ανάγκες της σε σχέση με την προστασία και διαχείριση των δασικών πόρων.

Η υλοποίηση του προτεινόμενου στρατηγικού Σχεδίου πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της ανάλυσης των πρόσφατα δομημένων ερωτηματολογίων που απαντήθηκαν από τους φοιτητές.

Με βάση τη συνολική εικόνα των δραστηριοτήτων και των στόχων του Τμήματος, η ΕΕΑ προτείνει είτε τη συγχώνευση των διαφόρων Δασοπονικών Τμημάτων ΤΕΙ, που προσφέρουν σχεδόν τις ίδιες προοπτικές εκπαίδευσης και επαγγελματικών ευκαιριών ή την εξειδίκευση του κάθε Δασοπονικού Τμήματος Τ.Ε.Ι. σε σύγχρονα θέματα με πολλά υποσχόμενες επαγγελματικές προοπτικές (π.χ. φυσικοί κίνδυνοι), μέσω της κατάλληλης αναθεώρησης των Προγραμμάτων Σπουδών (π.χ. με την προσθήκη περισσότερων μαθημάτων επιλογής).

E. Συμπεράσματα

Για κάθε ειδικό θέμα, παρακαλώ διακρίνετε μεταξύ προ- και μεταπτυχιακού επιπέδου, εάν είναι απαραίτητο.

Η γενική εντύπωση της ΕΕΑ σχετικά με τις συνολικές δραστηριότητες και το έργο του Τμήματος είναι αρκετά θετική. Το προσωπικό προσπαθεί σημαντικά στο να διατηρήσει ένα σχετικά υψηλό επίπεδο των σπουδών στο Τμήμα, στην κάλυψη των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων της Δασοπονίας, στο να συμπεριλάβει τις νέες τεχνολογίες στη διδακτέα ύλη, και να εφαρμόσει τα αποτελέσματα της έρευνας στη δασοπονική πρακτική. Ωστόσο, απαιτείται μεγαλύτερη προσπάθεια στην κατεύθυνση συμμετοχής τους σε δραστηριότητες έρευνας και διάχυσης των αποτελεσμάτων της εφαρμοσμένης έρευνας στην κοινωνία.

Παρόλο που η ΕΕΑ, βρήκε την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης ικανοποιητική, συνιστάται αυτή να συμπεριλάβει περισσότερες λεπτομέρειες (δηλ. δημοσιεύσεις κατατασσόμενες ή όχι στο ISI Web of Science, ερευνητικά έργα κατατασσόμενα σε διεθνή και εθνικά, ανταγωνιστικά ή όχι, αναφορά των προϋπολογισμών των έργων, διάδοση των αποτελεσμάτων) και να αποφεύγουν αντιφάσεις.

Οι παρακάτω συστάσεις κατατίθενται ως αποτέλεσμα των παρατηρήσεων, της μελέτη των εγγράφων και των συζητήσεων μεταξύ των μελών ΕΕΑ:

1. Η έλλειψη εξειδικευμένων μαθημάτων επιλογής εμποδίζει την εξειδίκευση των φοιτητών σε γνωστικά αντικείμενα με υψηλή ζήτηση. Αυτό θα μπορούσε να βελτιωθεί με την προσφορά περισσότερων μαθημάτων επιλογής εντός και μεταξύ των διαφόρων Τμημάτων των ΤΕΙ.
2. Η ύπαρξη των θεωρητικών και εργαστηριακών ωρών για κάθε μάθημα θα πρέπει να επανεξεταστεί προκειμένου να προσφέρεται περισσότερος ελεύθερος χρόνος στο πρόγραμμα για τα πραγματικά σημαντικά μαθήματα.
3. Η ανάγκη «αλυσίδας μαθημάτων» καλύπτεται ικανοποιητικά στο αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σπουδών.
4. Η ΕΕΑ θεωρεί ότι η εγγραφή των φοιτητών σε δύο εξάμηνα (Σεπτέμβριο και Φεβρουάριο) είναι άκρως αναποτελεσματική και συνιστά με θέρμη να γίνεται μόνο μια φορά το χρόνο (δηλ. το Σεπτέμβριο). Επιπλέον, η υπάρχουσα υποδομή και το προσωπικό του Τμήματος θα μπορούσε να υποστηρίξει τις σπουδές σε όχι περισσότερους από 100 φοιτητές ανά Α.Ε.
5. Σύμφωνα με τις κοινές απόψεις ΕΕΑ, διδασκόντων και φοιτητών θα πρέπει να προβλέπεται στο Πρόγραμμα Σπουδών περισσότερη κατάρτιση στο πεδίο. Η ΕΕΑ προτείνει ιδιαίτερα τη δημιουργία θερινής εκπαιδευτικής κατασκήνωσης.
6. Η ΕΕΑ αναφέρει ότι η εξάμηνη Πρακτική Άσκηση στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα θα πρέπει να είναι μια σημαντική δραστηριότητα για τους φοιτητές. Ο εργασιακός χρόνος της Άσκησης δεν θα πρέπει να ικανοποιεί τις διοικητικές ανάγκες του Τμήματος, αλλά να προσφέρει στους φοιτητές εμπειρίες στην

εφαρμογή της Δασοπονίας.

7. Το μορφωτικό επίπεδο των φοιτητών που εισάγονται στο Τμήμα είναι σχετικά χαμηλό σε βασικές γνώσεις, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι το σύστημα εισόδου στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης επιτρέπει στους απόφοιτους της κλασικής κατεύθυνσης να εγγράφονται στα ΤΕΙ.
8. Η γνώση ξένων γλωσσών θεωρείται ότι είναι σημαντική για την εκπαίδευση και τη σταδιοδρομία των φοιτητών. Αυτή πρέπει να υποστηριχθεί κατά τη διάρκεια των σπουδών τους με την προσφορά αγγλικής ορολογίας, υποχρεωτικά σε κάθε μάθημα.
9. Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η έλλειψη επαρκούς αριθμού των διοικητικών υπαλλήλων (Γραμματεία), η οποία δημιουργεί πολλαπλά προβλήματα στη λειτουργία του Τμήματος.
10. Ο ανεπαρκής αριθμός μόνιμων ΕΠ και τεχνικού προσωπικού οδηγεί σε εργασιακή υπερφόρτωση το υφιστάμενο προσωπικό.
11. Η ΕΕΑ παρατήρησε ότι η διαθεσιμότητα εξειδικευμένου σύγχρονου και προηγμένου εκπαιδευτικού λογισμικού και υλικών Η/Υ είναι υψηλή, αλλά θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο εκπαιδευτικό υλικό όλων των μαθημάτων / εργαστηρίων.
12. Η ΕΕΑ βρήκε σε πολύ καλή λειτουργία το «Γραφείο Διασύνδεσης», με σημαντική προσπάθεια για την επιλογή και την ανάλυση των δεδομένων. Το Γραφείο αυτό αποτελεί σύνδεση μεταξύ των φοιτητών και των εργοδοτών (stakeholders) και συμβάλλει στην αύξηση των επαγγελματικών ευκαιριών των αποφοίτων. Η ΕΕΑ συνιστά την περαιτέρω ανάπτυξη της συγκεκριμένης Υπηρεσίας, η οποία χρειάζεται θεσμική και χρηματοδοτική στήριξη από το Υπουργείο.
13. Το σύστημα διδασκαλίας ειδικών μαθημάτων θα πρέπει να υποστηρίζεται από τη δημιουργία ενός *arboretum* και *herbietetum* στον ανοιχτό, αύλειο χώρο του Τμήματος, προσέγγιση που προτείνεται από την ΕΕΑ.
14. Η ΕΕΑ ανέφερε την απουσία μιας καθορισμένης στρατηγικής στην έρευνα, γεγονός που επιβεβαιώνεται τόσο από το Τμήμα όσο και από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης. Η ΕΕΑ προτείνει τη διατύπωση των στρατηγικών ερευνητικών στόχων και την επίτευξή τους μέσω εθνικών και / ή διεθνών πηγών χρηματοδότησης.
15. Ο αριθμός δημοσιεύσεων θεωρείται ικανοποιητικός, με μη ισόρροπη συμμετοχή των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος. Αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη στο μέλλον.
16. Η δημιουργία ενός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται εφικτή. Η ΕΕΑ σημειώνει ότι ένα τέτοιο πρόγραμμα θα μπορούσε επίσης να ιδρυθεί σε συνεργασία με άλλα συναφή της Δασοπονίας

Τμήματα ΤΕΙ ή / και με άλλα πανεπιστημιακά Τμήματα περιβάλλοντος.

Τα μέλη της Επιτροπής

Όνομα και Επίθετο

Υπογραφή

1. Dr Aikaterini DOUNAVI (Συντονίστρια)

2. Dr George BROFAS

3. Dr Nicolas-George ELIADES

4. Dr George LYRINTZIS